

[Bilgrav-Nielsen.]

betænkningen, at et flertal, nemlig venstre, det konservative folkeparti og socialdemokratiet — jeg citerer —

„er enigt om, at udtagelse af talsmænd til befalingsmandselever eller forflyttelse af en talsmand må være motiveret i særlige tjenstlige forhold og kræve godkendelse af den pågældende værnskommando“.

Det er omtrent ord til andet det samme, som det radikale venstre siger i sit ændringsforslag nr. 5 til lovforslaget. Jeg skal derfor henstille, at de nævnte partiers medlemmer her i tinget følger deres repræsentanter i udvalget og stemmer for det ændringsforslag, som alle er enige om, men som er stillet af det radikale venstre alene.

Endvidere skal jeg anbefale tinget at stemme for det af socialistisk folkeparti og det radikale venstre stillede ændringsforslag om indføjeelse af en ny paragraf efter § 7, omhandlende talsmandens ret til at klage, hvis han føler sig uberettiget forflyttet.

Lovforslaget § 9, stk. 4, åbner mulighed for til talsmandsudvalgets møder at tilkalde særligt sagkyndige. Blot er der den skavank ved det, at kun chefens ønske herom er afgørende. Det radikale venstre har derfor stillet ændringsforslag nr. 9 gående ud på, at hvis chefen selv eller et flertal af de menige medlemmer i udvalget ønsker det, indkalder chefen særligt sagkyndige. Vi har stillet dette ændringsforslag, fordi vi anser det for vigtigt, at de valgte talsmænd får mulighed for indfyldelse, også hvor der måtte være en genstridig chef. Endvidere må det vel siges at være almindelig praksis, at alle medlemmer i en bestyrelse har indfyldelse på arbejdet.

Derudover har det radikale venstre stillet ændringsforslag nr. 2 til § 4, stk. 2. I lovforslaget fremtræder der en ejendommelig bestemmelse om, at dersom mindst halvdelen af valggruppens medlemmer tilkendegiver, at de ikke længere ønsker sig repræsenteret af vedkommende talsmand, er denne afsat. Det radikale venstre foreslår, at

denne bestemmelse erstattes af en anden, som er mere i pagt med almindelig demokratisk praksis; vort ændringsforslag lyder:

„Dersom mindst en tredjedel af en valggruppes medlemmer skriftligt over for den nærmest foresatte chef fremsætter ønske herom, afholdes nyt talsmandsvalg“.

Ved første behandling nævnte jeg for ministeren spørgsmålet om en ombudsmand for forsvaret. I udvalget har vi drøftet dette spørgsmål, og jeg må sige, at det kom som en glædelig overraskelse for mig, at både venstres, det konservative folkepartis og socialdemokratiets medlemmer syntes, at det nu er rimeligt, at vi får dette forhold undersøgt. Det radikale venstre har længe været af den opfattelse, at en ombudsmand for forsvaret var noget særdeles vigtigt, og jeg skal gerne her anføre, hvad vi anser for naturligt for en sådan at tage sig af. For det første skal alt til forsvaret, civilforsvaret og militærnægterlejerne knyttet personel kunne rette henvendelse til en sådan ombudsmand. For det andet ville det være hensigtsmæssigt, om han ved uanmeldt inspektion kunne danne sig et indtryk af forholdene på tjenestestederne. Endvidere skal han kunne forlange undersøgelser iværksat og foreslå ændringer og forbedringer. Det radikale venstre er af den opfattelse, at det ville være særdeles gavnligt med en instans til varetagelse af de her nævnte opgaver. Ved offentliggørelsen af en årsberetning ville der dernæst være et godt grundlag for drøftelse af forholdene i forsvaret. Jeg betragter derfor afsnittet i betænkningen angående ombudsmandsstillingen som noget af det allervigtigste, og det er mit håb, at ministerens overvejelser på dette felt meget snart må føre til et resultat.

Som jeg allerede tidligere har nævnt, anser jeg det skridt, der ved dette lovforslag tages i retning af at normalisere forholdene i forsvaret, for at være en god indledning til det videre arbejde med ændringer inden for dette område; men det må understreges, at dette her også kun er en begyndelse.